

педагогічна діяльність, що реалізує науково обґрунтований проект дидактичного процесу і має більш високий ступінь ефективності, надійності й гарантованості результату, ніж традиційне навчання (В.Серіков). Педагогічна технологія - це змістовне узагальнення, яке вбирає в себе смисли існуючих визначень (Г. Селевко). Педагогічна технологія - це спосіб організації, спосіб думок про матеріали, людей, моделі і системи типу «людина-машина» (І. Лернер) [3].

Значне розходження в поглядах на нове педагогічне явище багато в чому пояснюється його складністю і недостатньою вивченістю, значною відмінністю вихідних позицій у різних дослідників. Але майже всіх об'єднує визнання специфіки педагогічної технології, яка полягає в тому, що в ній намічається і здійснюється такий навчальний процес, який повинен гарантувати досягнення поставлених цілей. Педагогічна технологія передбачає формулювання цілей через результати навчання, які виражаються в діях учнів, надійно ними усвідомлюються, приймаються, визначаються і перевіряються.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барбаш І. Формування професійної мовно-літературної компетентності майбутніх учителів-філологів як педагогічна проблема / І. Барбаш // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2014. – № 10 (Ч1). – С. 152–157.
2. Сайчук Р. Л. Реформування змісту навчання в об'єднаній школі Великої Британії в 70 – 90-ті роки ХХ ст.: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01. – К., 2003. – 20 с.
3. Gavin Dudeney, Nicky Hockly How to Teach English With Technology, 2008 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.twirpx.com/file/753388/>.

Попович А. М., студентка ПОПСОД-3,
Науковий керівник:
к.пед.н, доц. **Хома О. М.**
Мукачівський державний університет

ЗАГАДКА ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПЕРІОД НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Концепцією Нової української школи передбачено формування ключових компетентностей, одна із яких оволодіння державною мовою. У Державному стандарті початкової освіти, Типових освітніх програмах сформульовано завдання до навчання української мови, що передбачають й розвиток у молодших школярів креативного мислення.

Різні аспекти мовно-мовленнєвої підготовки учнів початкових класів висвітлюються в дослідженнях Л. Варзацької, М. Вашуленка, Н. Гац, М. Захарійчук, Л. Міненко, М. Орап, К. Понамарьової та ін.

За словами М. Вашуленка, «важливим завданням учителя/вчительки початкових класів є формування в дітей відповідального ставлення до української мови, усвідомлення її виняткової значущості в житті та діяльності кожної людини. Адже загальний мовленнєвий розвиток особистості значною мірою залежатиме від того, якою мірою вже в дошкільному і молодшому шкільному віці дітям буде прищеплено інтерес до рідного слова, бажання постійно пізнавати в українській мові щось нове, «відкривати» для себе маленькі таємниці мовної глибини» [1, с.6].

Загадки якраз належать до малих фольклорних жанрів, що мають значний потенціал для мовленнєвого розвитку молодших школярів, збагачення словника, вчать мислити та чітко висловлювати свої думки. За визначенням словника літературознавчих термінів, це давній за походженням і популярний у народі жанр фольклору: стислий, часто алегоричний

опис предмета і явища, які треба впізнати, відгадати, виявляючи кмітливість і мудрість [2, с. 71].

Погоджуємося із думкою Г.Філь та Ю. Пархоменко, що загадки сприяють розумовому вихованню молодших школярів [3]. Вони урізноманітнюють прийоми роботи на уроці, викликають інтерес в учнів, мотивують до навчальної діяльності. Загадки можуть застосовуватися на будь-якому уроці читання й письма, але, за нашим спостереженням, особливої уваги потребує процес відгадування її, коли учень виконує різні розумові операції: аналізує, порівнює, співставляє й формулює висновки. Звідси випливає завдання: починаючи з першого класу, привчати учнів до міркування, обґрунтування власної думки.

Навчання грамоти є одним із найскладніших: він складається з добукварного, букварного та післябукварного періодів, кожен із яких має свої завдання. Загадки використовуються на будь-якому із них. Уже в добукварний період, з перших годин перебування дітей у школі вчитель може скористатися такими загадками:

1. Дуже я потрібна всім –

І дорослим, і малим.

Всіх я розуму учу,

А сама завжди мовчу (книга).

2. Є чарівник у школі в нас.

Ану, впізнайте, хто він?

Озветься – тиша йде у клас.

Озветься ще раз – гомін.

Щоб не спізнитись на урок,

Нам голос подає... (дзвінок).

3. Утрюх їдуть братці верхом на конячці (пальці на олівці). Не сорочка, а зшита, не куш, а з листочками (зошит) та інші.

Методика роботи над загадками вимагає з'ясування лексичного значення окремих слів, їх вимови, відгадку, її обґрунтування. Рекомендуємо порівнювати слово-відгадку з наочним предметним зображенням. При вивченні літер, що позначають голосні чи приголосні звуки, на уроках навчання грамоти варто добирати загадки, де виучуваний звук часто повторюється. Учитель може запропонувати прослухати загадку, відгадати її й назвати той звук, який найчастіше повторюється. Учні чітко вимовляють його, за активним артикулюванням й акустичними властивостями визначають належність його до голосних чи приголосних й позначають фішкою (О, –, =). Низка цікавих загадок містяться в збірниках, посібниках, книжечках для дітей, як-от: «Веселе місто Алфавіт» Т. Коломієць, «Абетка у загадках» В. Федієнко, «Абетка» О. Кротюк та інші.

Загадки доцільно поєднувати з вправами на розпізнавання звуку на слух, визначення його місця у слові, добір слів з новим звуком, поділу слова на склади, визначення кількості складів, вимовляння слова з чітким виокремленням наголошеного складу, розрізнення голосних і приголосних звуків, дзвінких і глухих, твердих і м'яких, розмежування звуку і букви тощо. Як правило, вони добираються для проведення звуко-буквеного аналізу слова у поєднанні з розвитком мовлення на лексичному, вимовному, текстовому рівнях.

Отже, робота над загадками сприяє збагаченню словника молодших школярів, розвитку зв'язного мовлення, креативного мислення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вашуленко М. С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладів загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу: навч.-метод.посіб./ М. С. Вашуленко – К.: Виданичий дім «Освіта», 2019. – 192с.

2. Лесин В. М. Літературознавчі терміни / В. М. Лесин. – К., 1985. – С. 71.

3. Філь Г., Пархоменко Ю. Використання загадок на уроках української мови як засобу розумового виховання молодших школярів / Галина Філь, Юлія Пархоменко // Розвиток

сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи: Тези III-ї міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених. – Дрогобич: Посвіт, 2015. – С.280-281.

Поцяпун В. В., студентка групи П-31

Науковий керівник:

Григорьова О.В.

Полтавський національний педагогічний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

На даному етапі розвитку суспільства, а також в умовах пандемії, учителям все складніше зацікавити учнів. На мою думку, для підвищення ефективності освітнього процесу доцільно впроваджувати на уроках ігрові форми навчання. Формування соціально активної особистості вимагає використання нестандартних форм педагогічної взаємодії. Однією з таких форм є гра як засіб розвитку творчого потенціалу учнів.

Ігровий метод навчання передбачає визначення мети, спрямованої на засвоєння змісту освіти, вибір виду навчально-пізнавальної діяльності і форми взаємодії вчителя і учнів. Ігрова діяльність виконує такі функції: спонукальну (викликає інтерес в учнів); комунікабельну (засвоєння елементів культури спілкування); самореалізації (кожен учасник гри реалізує свої можливості); розвивальну (розвиток уваги, волі та інших психічних якостей); розважальну (отримання задоволення); діагностичну (виявлення відхилень у знаннях, уміннях та навичках, поведінці); корекційну (внесення позитивних змін у структуру особистості майбутніх фахівців) [1]. Ігрові технології навчання мають багато переваг:

–відмінно підходять для зняття напруги після складного завдання;

–жоден учень в класі не буде нудьгувати, адже на занятті він дізнається багато нового і цікавого і зможе проявити себе в колективній роботі;

–можна перевірити домашнє завдання учнів, при цьому не вводити їх в стресову ситуацію;

–викликають інтерес навіть у відстаючих учнів, тому що вони спрямовані на активізацію мислення школярів;

–можна використовувати під час дистанційного навчання.

Для активізації дітей на уроках потрібно застосовувати цікаві методи та форми навчання, але не потрібно забувати про те, що сучасним учням потрібні відповідні технології, тобто зацікавити їх через гаджети, використовуючи навчальні ігрові онлайн-сервіси, наприклад, LearningApps, Quizizz, Kahoot, ProProfs, Factile та інші.

Отже, ігрова технологія - це продумана у всіх деталях модель спільної діяльності педагога і учня з проектування, організації та проведення навчального процесу для досягнення поставлених навчально-виховних цілей за допомогою гри [2]. Ігрові форми навчання дітей дозволяють вчитися весело, залучено і творчо. Домогтися високих показників у навчанні можна, маючи секретні методики, що розкривають справжні бажання дітей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ігрові технології навчання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://pidru4niki.com/70163/pedagogika/igrovi_tehnologiyi_navchannya .

2. Технології ігрового навчання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://lektsii.org/3-115670.html> .

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>